

Tartu linna muutisipaalõppeasutuste süsteemi arengukava aastateks 2008-2013 avalikul väljapanekul ja arutelul esitatud parandusettepanekud¹

	Ettepanek	Esitaja	Seisukoha põhjendus	Seisukoht
1.	Juhin tähelepanu asjaolule, et arengukavas ei puudutata prioriteedina puuetega laste õppimist tavakoolis, tavalasteaias, koolide renoveerimisel ja ehitamisel ligipääsetavuse arvestamist.	Indrek Sooniste, Tartu LV sotsiaalbiosakond	Tavakoolidest on lift Kivilinna Gümnaasiumis, Kesklinna ja Herbert Masingu koolis, mis katab hetkel vajaduse. Uued lasteaiad ja kool ehitatakse invanöuetele vastavad (nt Lotte Lasteaed, Kaunase pst 22). Olemasolevad lasteaiad muudetakse vajadusel puuetega lastele ligipääsetavaks majade renoveerimise käigus.	Arvestatud
2.	Tartu linna uues hariduse arengukavas lk 16 on esitatud joonis 3. diagramm Tartu linna kõikide koolide kohta, aga sellel diagrammil puudub Tartu Kunstigümnaasium.	Peeter Kikas, Tartu Kunstigümnaasium	Vajalik joonist täiendada.	Arvestada
3.	Tuleb selgitada, miks uus koolihoone tuleb just Raja tänavale (seal on elamuid vähe) ja mitte sinna, kus on rohkem elumaju.	Jüri Ginter	Uus koolihoone on planeeritud Raja tänavale, kus asub hetkel ainuke sobiv kruut (suurus vastab kehtestatud normidele), kuid võimaluse avanedes kaalutakse koolimaja ehitamisel ka teisi võimalikke lahendusi. Samas on hetkel veel lahtine, kas uus koolimaja ehitatakse gümnaasiumi või põhikooli tarbeks. Seega ei ole hetkel võimalik arengukavasse detailsemalt kirjutada. Võimaluse avanedes tehakse arengukavasse parandus.	Mitte arvestada
4.	Tuleb selgitada, miks ei ole Tartu linna kavandatud õpilaskodu ning on piiratud vaid selle vajaduse selgitamisega?	Jüri Ginter	Üldhariduskoolide õpilaste õpilaskodude puudumine toodi nõrkusena välja arengukava koostamise käigus läbiviidud SWOT analüüsis (lk 47). Kuna Tartu linnal puudub ülevaade õpilaskodu vajadusest, siis esmalt on vaja välja selgitada, kui palju ja kellele on vastavaid	Mitte arvestada

¹ Arvestatud – ettepanek kajastub juba arengukavas. Arvestada – ettepanek viiakse arengukava eelnõu teksti. Mitte arvestatud – ettepanekut ei arvestata.

			kohti vaja ning seejärel saab vajalikke ehitusplaan teha.	
5.	Arengukavas on põhimõtelisi vaieldavusi: haridus on ka ühiskondlik ressurss (lk 5), lapsehoiuteenus ei välista alushariduse omandamist selle käigus (lk 6), parandusõpe ei piirdu õpioskuste- ja harjumuste omandamisega (lk 6)	Jüri Ginter	Põhimõistete defineerimisel on lähtutud kehivast seadusandlusest, Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kasutatavast terminoloogiast ning arengukava eesmärkidest.	Mitte arvestada
6.	Arengukava vajaks terminoloogilist täpsustamist: avastusõpe ei baseeru tingimata käelisele tegevusele (lk 5), inglise keelne hands-on tähendab igasugust tegevust, e-kooli asemel on täpsem e-päevik (lk 5), keelekimblus võib olla ka riigikeeles (lk 6),	Jüri Ginter	Põhimõistete defineerimisel on lähtutud kehivast seadusandlusest, Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kasutatavast terminoloogiast ning arengukava eesmärkidest.	Mitte arvestada
7.	Arengukavas on ka palju trükivigu: liigne "on" lk 6, tabelid 1 ja 2 on omavahel vastuolus jm.	Jüri Ginter	Lk 6 kustutatakse liigne „on” ja täpsustatakse tabelit 2.	Arvestada
8.	Arengukavas on sisulised vastuolud (lk 11 2. ja 5. lõik, lk 23 ja 26)	Jüri Ginter	Segaduse tekitamiseks jätta välja lk 11 teise lõigust järgmine lause: Kolme kuni kuueaastastele lastele on aastaringsest pakkuda vabu kohti.	Arvestada
9.	Arengukavas on sisulised vastuolud (lk 23 ja 26)	Jüri Ginter	Vastuolu ei suudetud tuvastada.	Arvestatud
10.	Arengukava illustab olukorda (väide lk 10).	Jüri Ginter	Võttes arvesse laste arengu eripärasid, on arengutingimuste ja jõukohase õpe tagamiseks loodud erirühmad: arendus- ja tasandusrühmad, pervasiivsete arenguhäiretega, liitpuudega, kehapuudega ja meelepuudega laste rühmad ning liitrihm allergikutele. Seega ei ilusta arengukava olukorda, vaid väide toetub tegelikule olukorrale.	Arvestatud
11.	Arengukavas on ilma aluseta väiteid (lk 16 viimane lõige, lk 35 esimene lõik)	Jüri Ginter	Lk 16 väitele on vajalik lisada viide uuringule, millele tuginetakse.	Arvestada

			Lk 35 Esimese lõigu sõnastust muudetakse järgnevalt: „Elukestev õpe on saamas normiks”.	
12.	Arusaamatuks jääb, miks lähtutakse kaasava hariduse (lk 37 jm) ja mitte osaleva hariduse põhimõtetest. Miks peetakse vajalikuks eristada kaasajaid ja kaasatavaid?	Jüri Ginter	Põhimõtete defineerimisel on lähtutud kehivast seadusandlusest, Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kasutatavast terminoloogiast ning arengukava eesmärkidest (Kaasav haridus (kool) - kõigi õpilaste haridusvajadusi ja eeldusi arvestav haridussüsteem/kool).	Mitte arvestada
13.	Prioriteetseuse järjekord peaks olema turvalisus, tervisekaitse ja esteetilisus, mitte vastupidi (lk 36).	Jüri Ginter	Vastav järjestus ei lähtu prioriteetidest, vaid võrdväärseusest.	Mitte arvestada
14.	Arengukava peaks lähtuma ikkagi võrdväärseusest, sest pole midagi ebaõiglasemat kui võrdsed võimalused (lk 36) hariduses.	Jüri Ginter	Põhimõtete defineerimisel on lähtutud kehivast seadusandlusest, Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kasutatavast terminoloogiast ning arengukava eesmärkidest. Kõigil õppijatel on võrdsed võimalused õppetöös osalemiseks sõltumata tema varalisest ja sotsiaalsest seisundist. Antud kontekstis peame terminit võrdsed võimalused õigeks.	Mitte arvestada
15.	Miks ei ole arvestatud tagamaa mõju Tartu linna muutsipalõppeasutuste süsteemile (eesti õppekeelega koolidele eelkõige lähivallad, vene õppekeelega koolidele aga ka Jõgeva jt lähimaakonnad)?	Jüri Ginter	Tagamaade mõjuga on arvestatud. Arengukavas on toodud väljastpoolt Tartut pärit õpilaste analüüs maakondade kaupa ning näidatud ära ka koolid, kus on neid õpilasi teistest rohkem. Samuti on gümmaasiumite õpilaskohtade prognoos tehtud arvestusega, et kohiti jätkub ka väljastpoolt Tartut pärit õpilastele.	Arvestatud
16.	Formuleerida Tartu munitsipalõppeasutuste süsteemi tegevuse alaline eesmärk: - Kindlustada kõigile tartlastele nende võimetele vastav maksimaalne haridustase.	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Tartu linna muutsipalõppeasutuste süsteemi arengukava aastateks 2008-2013 lähtub arengustrateegiast „Tartu 2030”, milles on vastav pikaajaline eesmärk sisuliselt fikseeritud.	Mitte arvestada

17.	<p>Formuleerida Tartu munitsipaalõppeasutuste süsteemi tegevuse aluseks olevad põhiväärtused, s.h.:</p> <p>Õigus haridusele, kui põhiseaduslik õigus;</p> <p>- Võrdsed võimalused õppimiseks ja kooliväliseks tegevuseks sõltumata õpilase sotsiaalsest päritolust;</p> <p>- Elukestev õpe, kui munitsipaalõppeasutuste süsteemi ja kogukonda siduv element;</p> <p>- Osalus ja vastutus haridusearengus – puudutab nii üksikisikuid, inimmühi ja kogukondi, samuti asutusi, organisatsioone ja ühiskonnasektoreid.</p>	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Ettepanekus soovitatavad põhiväärtused on sisuliselt ära toodud arengukavas lk 37 munitsipaalõppeasutuste süsteemi arendamise põhimõtete all. Seeega ei pea vajalikuks neid korrata.	Arvestatud
18.	<p>Formuleerida Tartu munitsipaalõppeasutuste süsteemi tegevuse püsiva eesmärgi täitmiseks vajalikud tegevusstrateegiad</p> <p><i>Märkusena- põhimõtteliselt sobivad eesmärgid E1-E4, kuid oleks vaja juurde E5 (kõik mis puudutab koolivälisest tegevust, sotsiaaltööd, vähem võimekatele toimetulekukoolitust jms) ja E6 (elukeseva õppe käivitamine).</i></p>	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	<p>Arengukava koostamise lähtekohtades lk 8 on märgitud, et arengukavas ei käsitleta koolivälisest huvitegevust, sest seda kajastatakse „Tartu linna kultuuri, spordi ja noorsootöö arengukavas aastateks 2008-2013“. Samuti on eraldi sotsiaalhoolekande arengukava. Kõik teised nimetatud tegevused on kajastatud erinevate eesmärkide juures tildistatud kujul.</p>	Arvestatud
19.	<p>Formuleerida Tartu munitsipaalõppeasutuste süsteemi spetsiifilised arenguküsimused aastatel 2008-2013</p>	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	<p>Arengukavas lk 36 ptk 9 on välja toodud munitsipaalõppeasutuste süsteemi arendamise prioriteedid ning ptk 12 konkreetset eesmärgid.</p>	Arvestatud

20.	Kirjeldada Tartu muutsipalõppeasutuste süsteemis aastatel 2008-2013 spetsiifiliste arenguküsimuste lahendamiseks vajalikud tegevused.	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Arengukava ptk 12 on toodud konkreetsed eesmärgid ning meetmed ja tegevused nende saavutamiseks. Detailsemalt kirjutatakse tegevused lahti eraldi dokumendina koostatavas tegevuskavas.	Arvestatud
21.	Lisada T 10.2. Aastaks 2013 viiakse lasteaedades õpe põhiosas eesütleelseks.	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Vastav otsus kuulub Haridus- ja Teadusministeeriumi pädevusse.	Mitte arvestada
22.	Anda sisu mõistele “väärilt tasustatud pedagoog” (M11). Käesoleval ajal on õpetajate palgatase põhjootes määratud riigi poliitika poolt. Riik on juba aastaid tagasi püstitatud taotluse kindlustada üldhariduskooli õpetajatele normaalne (vabariigi keskmisega võrreldav) palk. Vääriline tasu tähendab lisaks riigi poolt makstavale palgale täiendavate lisatasude, preemiade vm maksmist. Palume need “lisad” konkreetselt ära näidata.	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Nõustatakse, et termin „väärilt tasustatud” on ebaselge sisuga ning muudetakse lk 42 meede 11 sõnastust järgnevalt: „Õppeasutustes töötavad motiveeritud pedagoogid”. Pedagoogide motiveerimine sõltub koolide poolset personalijuhtimisest ning ülalnimetatud kollektiivlepingust. Rahulolu uurimiseks viiakse läbi asutuste sisehindamist ning selle põhjal tehakse otsustusi, et motiveerimise suurendada.	Arvestada
23.	Ettepanek 8. Muuta T 12.1. sisu. Mitte piirduda erinevate subjektide rahulolu uuringutega, vaid rakendada kvaliteedi hindamise süsteem (kliendikvaliteedi hindamine, s.t. rahuolu-uuringud, protsessi kvaliteedi hindamine ja juhtimise kvaliteedi hindamine).	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Alates 2010. aastast muutub õppeasutustele kohustuslikuks iga 3 aasta tagant sisehindamise läbiviimine, mis hõlmab ettepanekus käsitletud teemasid. Arengukavas on uue tegevusena ette nähtud vastavate aruannete koostamine kooli pidaja poolt.	Arvestatud
24.	T 13.1. Näidata ära vorm (vormid), mille kaudu koostööpartnerid kaasatakse hariduselu juhtimisse.	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Kuna kaasamise vorme on väga erinevaid ja palju, siis ei pea neid vajalikuks arengukavas eraldi välja tuua (vt http://www.praxis.ee/data/praxis_kaasamisvormid_www.w.pdf) Igal konkreetsel juhul kasutatakse kõige sobivamat kaasamise meetodit.	Mitte arvestada

25.	E 5. Näidata ära, mis tasandite korraldamisse kavatsetakse kaasata erakapital (alus-, põhi-, gümnaasiumi-, kutseharidus) ja millises vormis seda tehakse.	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Erakapitali munitsipaalõppeasutuste arendusse kaasata pole kavatsatud. Erakapitali kasutatakse eraõppeasutustes.	Mitte arvestada
26.	Lisada T 15.4. Munitsipaalharidusasutuste potentsiaali maksimaalne ärakasutamise täiskasvanukoolituses. Põhjendus: Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumil on parim praktiline täiskasvanukoolituse kogemus linnas. Samal ajal ei kasutata seda piisavalt ära näiteks töötute koolituses vms spetsiifiliste projektide täitmisel (v.a. Tartu Vangla vangide õpetamine) ja kasutatakse selleks faktiliselt palju väiksema potentsiaaliga erastruktuuride teenuseid.	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Tartu Täiskasvanute Gümnaasium on tildhariduskool ja täiskasvanute kutse- ja täiendõpet korraldab peamiselt Tartu Kutsehariduskeskus. Ka Tartu Vanglas võimaldab tildhariduse omandamist Tartu Täiskasvanute Gümnaasium ja kutseõppe omandamist Tartu Kutsehariduskeskus.	Mitte arvestada
27.	Lisada ja täiendada: 12.1. p. 4.1.7. Tartus	Tartu	Arengukavas vastab vastavale ettepanekule lk. 39 T	Arvestatud

	on käivitunud lapsehoiuteenuse osutamine. Järgneva viie aasta jooksul tuleb elanikkonnaga seadustada töötus selgitustööd selle võimaluse suuremaks levikuks. See on vajalik kahel põhjusel: 1) odavus, kuna maksta tuleb ainult hooldaja palka; 2) lastele tervislikum, eriti söimelastele, kellele tildjuhul on raske kohanemine suure grupiga. Lapsehoiuteenus sobib üleminekuks kodu ja lasteaia vahel. Lapsehoiuteenuse eelise on ka operatiivsus: ei ole vaja investeerida hoonetesse; kui sündimusköver langeb, on kerge vähendada teenust.	Linnavoikogude IRL fraktsioon	1.4. Erasektori aktiivsem kaasamine lastehoiu teenuste osutamisse.	
28.	12.2. Lk 37 p 10 alapunkt "mitmekesisus" lõpetada teisiti: "....et tagada lapse/õppija füüsilise ja vaimne areng ning sotsialiseerumine."	Tartu Linnavoikogude IRL fraktsioon	Muuta lk 37 p 10 alapunkti „mitmekesisus“ sõnastust järgmiselt: mitmekesisus - tähendab õppekavade valikut ja toetavate valikainete võtmise vabadust, erinevate õppevormide ja õpetamismetoodikate kasutamist, huvitegevuse ja tervist väärtustava käitumise laiendamist, et tagada lapse/õppija füüsilise areng ja vaimne tervis ning sotsialiseerumine;	Arvestada
29.	12.3. Lk 43 E5 M15 T15.2. "....eriti väärtuskasvatuse osas."	Tartu Linnavoikogude IRL fraktsioon	Ei pea vajalikuks rõhutada eraldi väärtuskasvatust, sest peamine oluliseks koostööd ka teistes valdkondades.	Mitte arvestada
30.	12.4. Lk 43 E5 M15 T15.3. "....ning kultuuriasutuste ja MTÜ-dega."	Tartu Linnavoikogude IRL fraktsioon	Muuta T 15.3. sõnastust järgnevalt: Kooli pidaja rolli suurendamine hariduse edendamisel läbi üld- ja kutsehariduse asutuste koostöö laiendamise kõrgkoolide, teadusasutuste ja nende struktuurüksustega ning kultuuriasutuste ja kolmanda sektoriga	Arvestada

31.	Lähtuda üldisest põhimõttest, et tegevuste tulemused peavad olema mõõdetavad (täidetud 100%, 50%, 0% vms).	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Kvantitatiivsete indikaatorite korral on esitatud konkreetsed saavutustasemed. Kvalitatiivsete indikaatorite puhul pole see võimalik. Samuti on arvestatud asjaolu, et arengukava vaadatakse kord aastas läbi ja vajadusel indikaatoreid täpsustatakse.	Mitte arvestada
32.	Formuleerida T 1.4 konkreetselt, meie ettepanek „Toetada erasektori tegevust lastehoiu teenuse osutamisel. Kindlustada erasektori abiga lastehoiu võimalus vähemalt viiele protsendile 1-6 aastastest väikelastest.	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Kohalik omavalitsus ei saa panna erasektori le kohustust pakkuda lapsehoiuteenust, vaid ainult toetada selle pakkumist ning vastav tegevus on arengukavas ära toodud T 1.4.	Mitte arvestada
33.	Formuleerida T 1.5 konkreetselt. 2008. a. arengukava arutamisel lükati IRL ettepanek toetada erasektori poolt lastehoiuks vajaliku infrastruktuuri loomist või kohandamist tagasi järgmise väitega: vahendid arenduseks on juba planeeritud, kuid infrastruktuuri loomisse nende kulutamise pole otstarbekas. Teeme ettepaneku konkreetselt näidata toetuste sihtsus.	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Tartu Linnavolikogu 28. juuni 2007 a määrusega nr 64 on kinnitatud Tartu linna eelarvest lapsehoiuteenuse rahastamise kord. Seega ei pea vajalikuks seda arengukavas täpsustada.	Mitte arvestada
34.	Pirrata T 2.2. ulatust ja formuleerida tegevus „Üldhariduskoolide õpilaste õpilaskodu vajaduse väljasegitamine“ Juhul, kui formuleeringu „õpilaskodude“ all on mõeldud kodusid erineva sotsiaalse	Tartu Linnavolikogu IRL fraktsioon	Kuna tegemist on õpilaskodu vajaduse väljasegitamisega, siis just selle tegevuse käigus püütakse välja selgitada, millistele õpilastele seda täpselt vaja on. Seega ei ole seda enne põhjalikku analüüsi võimalik täpsustada. Muudetakse T 2.2	Arvestada

<p>päritoluga lastele (üks näiteks oivikutele, teine õpiraskustega ja/või sotsiaalprobleemidega peredest pärit lastele), siis rõhutame selle lahendi küsitavust.</p>		<p>sõnastust järgmiselt: „Üldhariduskoolide õpilastele õpilaskodu rajamise vajaduse väljaselgitamine”</p>	
<p>35. Piiritleda T 3.5 ja T 3.6. Käesoleva formuleeringu kohaselt on tegevuse eesmärk täidetud, kui kas või ühe lasteaia mänguväljakule paigutatakse üks täiendav vahend. T 3.6 on mõnevõrra konkreetsem (eeldab vähemalt ühe uue koolistaadioni ehitamist), kuid kokkuvõttes siiski liiga üldine.</p>	<p>Tartu Linnavoikogude IRL fraktsioon</p>	<p>Lasteaedade mänguväljakute korrastamine oli prioriteediks juba eelmises arengukavas, mille jooksul investeeriti kõikide lasteaedade mänguväljakutesse ning seda tegevust jätkatakse selle arengukavaga. Investeeringute jagamiseks on koostöös lasteaedastega välja töötatud oma süsteem ning seega ei pea vajalikuks selle täpsustamist arengukavas.</p>	<p>Mitte arvestada</p>
<p>36. Anda M 8 konkreetne sisu. Laste algatasemel ujumisõpe annab kill olulise eneseabi oskuse (oskus ennast päästa vette kukkumise korral), kuid sellel on ainult tinglik seos tervise väärustamisega. Näidata ära: 6.1. kuidas Tartus kavatsetakse arendada lasteaiaõdede tegevust (Kas kooliõdede süsteemi analoogia põhjal või perearsti meeskonnale (pereõde) vastava rolli andmise kaudu)? 6.2. kuidas arendatakse edasi kehitava (lõppeva) arengukava vastavate osade täitmisel saadud kogemust (näiteks kõigis koolides alkoholismi ja narkomaania ennetamise kavade koostamine ja elluviimine) ja kuidas plaanitakse tegeleda seni tahaplaanile jäänud tervist mõjutavate teguritega (ebatervislik</p>	<p>Tartu Linnavoikogude IRL fraktsioon</p>	<p>Haridusastutuste tasandil tehav töö on kajastatud koolide ja koolieelsete lasteaedastuste arengukavades. Samuti tegeleb vastavate küsimustega Tartu Linnavalitsuse tervishoiuosakond Lisada lk 41 M 9 alla tegevus T 9.2. Koolide ja lasteaedade tervishoiusüsteemi korrastamine</p>	<p>Arvestada</p>

	toitumine, ülekoormatus koduste ülesannetega, üldine vastumeelsus kooli suhtes ja sellest tulenev stress)? 6.3. kuidas tehakse tervislike eluviiside edendamisel koostööd perekonnaga?			
37.	Lisada peatikki 12 Üldised arengueesmärgid, eesmärgi E1 meetme M 2 alla järgmised tegevused: 1) Teise vahetuse kaotamine kõikides koolides 2) Pikapäevavõimade tööle rakendamine kõigis koolides 3) Võimaldada põhikooli õpilastele koolipäevadel 4 tasuta bussisõitu päevas 4) Sihtkapitali loomine koolimajade remondiks. Linnavalitsusel välja töötada kava koolide renoveerimiseks vastavalt linnavalituse poolt kinnitatud koolide arengukavadele	Sotsiaaldemokraatlik Erakond	1) Käesoleva arengukava perioodil ei võimalda prognoositav õpilaste arv teise vahetuse kaotamist kõikides koolides. 2) Kõikidel koolidel on võimalus pikapäevavõimude avada. Pikapäevavõimude avamine sõltub lastevanemate soovist. 3) Kuna kõigile Tartu linna põhikooli õpilastele on tagatud võimalus õppida oma piirkonnakoolis, siis ei pea tasuta bussisõitu vajalikuks. Samuti on see küsimus pigem transpordi arengukava teema. 4) Linnale kuuluvate koolihoonete remondiks on haridusosakonna koosseisus majandusteenus, kes teostab töid investeeringute võimaluste piires. Eraldi sihtkapitali loomist ei pea vajalikuks.	Mitte arvestada
38.	Asendada peatikki 12 Üldised arengueesmärgid, eesmärgi E1 meetme M2 alla tegevused T .2.2. senine tekst uue tekstiga: Rajada üldhariduskoolide õpilastele õpilaskodu.	Sotsiaaldemokraatlik Erakond	Kuna linnal puudub ülevaade õpilaskodu vajadusest, siis esmalt on vaja välja selgitada, kui palju ja kellele on vastavaid kohti vaja. Samuti on järgneval arengukavaperioodil prioriteediks lasteaiakohtade tagamine.	Mitte arvestada
39.	Lisada peatikki 12 Üldised arengueesmärgid, eesmärgi E1 meetme M3 alla järgmised tegevused: 1) Koolivõimlate ja riietusruumide renoveerimine 2) Keemia ja füüsika ainekabinettide renoveerimine ja sisustamine kaasagsete õppevahenditega toimub koolide eelarvest. 3) Koolid korraldavad oma kasutamata ruumide kasutuselevõtmist vastavalt vajadusele.	Sotsiaaldemokraatlik Erakond	1) Koolivõimlate ja riietusruumide remontimine toimub koolide eelarvest. 2) Keemia ja füüsikakabinettide renoveerimine ja sisustamine kaasagsete õppevahenditega toimub koolide eelarvest. 3) Koolid korraldavad oma kasutamata ruumide kasutuselevõtmist vastavalt vajadusele.	Mitte arvestada

	<p>õppevahenditega</p> <p>3) Koolides kasutamata ruumide kasutuselevõtt spordi- ja klassiväliseks tegevuseks</p> <p>4) Lasteaedade mänguväljakute valgustamine ja turvaliseks muutmise</p>		<p>4) Lasteaedade mänguväljakute valgustamise ja turvaliseks muutmise vahendid planeeritakse lasteasutuse eelarvesse. Arengukavas on planeeritud tegevus T 3.5 Lasteaedade mänguväljakute renoveerimise ja täiustamise jätkamine</p>	
40.	<p>Lisada peatüki 12 Üldised arengueesmärgid, eesmärgi E2 Meetme M 10 alla:</p> <p>Välja töötada juhised ja metoodika tööks lasteaia ja koolis lastega ja nende vanematega, kes on pärit teistest maadest ja kultuuridest.</p>	<p>Sotsiaaldemokraatlik Erakond</p>	<p>Vastava metoodika väljatöötamine ei kuulu kohaliku omavalitsuse üksuse, vaid Haridus- ja Teadusministeeriumi pädevusse ning on sisse kirjutatud Üldharidussüsteemi arengukavasse aastateks 2008-2013.</p>	<p>Mitte arvestada</p>
41.	<p>Täiendada punkti 3 “Arengukava koostamise lähtekohad” uue kolmanda lõiguga sõnastades selle alljärgnevalt:</p> <p>„Arvestades, et Tartu alus- ja üldharidust andvad õppeasutused on sõltumata omandivormist ühtne süsteem, saab Arengukavas toodud munitsipaalõppeasutuste süsteemi visiooni aastani 2013, töötajate missiooni, tegevuse arendamise prioriteete ja põhimõtteid, arengumudelit ja üldiseid arengueesmärke, meetmeid ja tegevusi vaadelda laiendatult ka eralasteaedadele ja eraüldhariduskoolidele.”</p>	<p>Tartu erakoolid (Katoliku Kool, Tartu Erakool)</p>	<p>Kohaliku omavalitsuse üksuse pädevuses on ainult tema omandis olevate haridusasutuste tegevuse suunamine, korraldamine ja järelevalve ning majanduslik teenindamine. Eraõppeasutuste arendamine eraõppeasutuse pidaja pädevuses.</p>	<p>Mitte arvestada</p>
42.	<p>Täiendada punkti 4.2. “Põhikoolid ja gümnasiumid” kõikides osades ka Tartus tegutsevate erakoolide lisamisega analüüsitava teildhariduskoolide</p>	<p>Tartu erakoolid (Katoliku Kool, Tartu Erakool)</p>	<p>Nii eralasteaiad kui erakoolid on kajastatud arengukava ülevaate osas Tartu haridusmaastikust ülevaate saamiseks. Kuna tegemist on ainult munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengukavaga, siis ei</p>	<p>Arvestada</p>

<p>nimekirja (samaselt eralasteaedadega). See annab täielikuma pildi linna haridusmaastikust.</p> <p>Soovitame analüüsis tähelepanu juhtida ka asjaolule, et 2007. aastast hakkas Tartus kasvama erakoolides õppivate laste osakaal, seda eriti I kooliastme osas. (Näiteks 2007/2008 aastal asus erakoolides õppima 99 õpilast 1031-st ehk pea 10 protsenti kogu I klassi astujatest). Arvestades nimetatud tendentsi jätkumist ning erakoolide arengukavu tähendab see lähema viie aasta jooksul erakoolides õppivate laste arvu kasvu 9-10 protsendini Tartu õpilaste üldarvust.</p>		<p>peeta vajalikuks neid hilisemas analüüsis kajastada. Samuti pole ühe õppeaasta näitajate põhjal võimalik välja tuua trende. Parema ülevaate saamiseks lisada lk. 16 joonis erakoolide kohta õppekeelte lõikes.</p>	
<p>43. Lisada Meetmele 1 Tegevus T 1.6. alljärgnevas sõnastuses: T 1.6. Kasutada lasteaiaaiohtade arvu suurendamiseks avaliku ja erasektori koostööd (PPP - Public Private Partnership) selle erinevates vormides.</p>	<p>Tartu erakoolid (Katoliku Kool, Tartu Erakool)</p>	<p>Kuna eralasteaedade tegevus on kajastatud nii tegevuse T 1.4. ja T 1.5. all, siis on ostarbekas muuta olemasoleva tegevuse T 1.4. sõnastust järgnevalt: Erasektori aktiivsem kaasamine lastehoiu ja alushariduse teenuste osutamisse</p>	<p>Arvestada</p>
<p>44. Lisada Meetmele 2 Tegevusele T 2.1. alapunkt T 2.1.5. alljärgnevas sõnastuses: T 2.1.5. Rakendada erakoolide võimalusi koolivõrgu korraldamisel ja haridusteenu kvaliteedi tõstmisel.</p>	<p>Tartu erakoolid (Katoliku Kool, Tartu Erakool)</p>	<p>Kuna põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse järgi on kohaliku omavalituse üksuse kohustus tagada kõigile tasuta põhihariduse omandamise võimalus. KOV üksus loob oma territooriumil vajaliku hulga õpilaskohti, seejuures on võimalik erakooli pidajal luua täiendavaid õpilaskohti. Lapsevanemal on õigus otsustada loodud võimaluste piires, kus tema laps omandab hariduse (st erakoolide võimalused on kaasatud läbi lapsevanema valiku).</p>	<p>Mitte arvestada</p>
<p>45. Lisada Meetmele 2 Tegevus T 2.3.</p>	<p>Tartu erakoolid</p>	<p>Lisada tegevus T 2.3. järgnevas sõnastuses:</p>	<p>Arvestada</p>

	alljärgnevas sõnastuses: T 2.3. Erakoolide tegevuse toetamise süsteemi täiendamine.	(Katoliiku Kool, Tartu Erakool)	Erakoolide toetamise süsteemi täiustamine	
46.	Lisada Meetmele 3 Tegevus 3.9. alljärgnevas sõnastuses: T 3.9. Rakendada eralasteadade ja – koolide mänguväljakute ja staadionide rajamisel avaliku- ja erasektori koostöö Põhijendus: Uute ja tänapäevaste mänguväljakute ja staadionite rajamine linna eri piirkondades ka eraõppeasutuste juures võiks toimuda osaliselt PPP raames. Selle kaudu on linnal hea võimalus tagada nimetatud rajatiste osaline (kokkuleppeline) avamine kõigile linlastele. (PPP) põhimõtteid, arvestades rajatiste osalise avatusega kõigile linlastele.	Tartu erakoolid (Katoliiku Kool, Tartu Erakool)	RTJ 17 toodud PPP- projekti mõtte kohaselt soetab või renoveerib vara erasektor ning avalik sektor ostab teenust. Tartu linn rahastab erakoolide ja lasteadeade tegevust. Sellega on teenuse ostmise tagatud. Avaliku sektori ülesanne ei ole PPP-projekti raames renoveerimine või vara soetamine. Kuna linnal on eralasteadade ja koolide toetamise kord olemas, siis loetakse linnapoolne osalus PPP-projektis teostatuks.	Arvestatud
47.	Lisada eesmärgi E2 juurde täiendus- märkus alljärgnevas sõnastuses: Eesmärk E2 juures toodud meetmed ja tegevused kehivad nii munitsipaal- kui eraõppeasutuste suhtes.	Tartu erakoolid (Katoliiku Kool, Tartu Erakool)	Kohaliku omavalituse üksuse pädevuses on ainult tema omandis olevate haridusasutuste tegevuse suunamine, korraldamine ja järelevalve ning majanduslik teenindamine ja finantseerimine. Seega ei kuulu Tartu Linnavalitsuse pädevusse eraõppeasutuste arendamine.	Mitte arvestada
48.	Lisada Meetmele 11 Tegevus T 11.4. järgmises sõnastuses: T 11.4. Eraõppeasutustes töötavate pedagoogide kaasamine linna motiveerimis- ja tunnustamissüsteemi.	Tartu erakoolid (Katoliiku Kool, Tartu Erakool)	Kohaliku omavalituse üksuse pädevuses on ainult tema omandis olevate haridusasutuste tegevuse suunamine, korraldamine ja järelevalve ning majanduslik teenindamine ja finantseerimine. Seega ei kuulu Tartu Linnavalitsuse pädevusse eraõppeasutuste pedagoogide motiveerimine.	Mitte arvestada
49.	Lisada Meetmele 12 Tegevus T 12.3. alljärgnevas sõnastuses:	Tartu erakoolid (Katoliiku Kool,	Kuna erakoolid ei ole Tartu linna omandis, siis pole linnal õigus neid erakoolidelt nõuda. Vajadusel on	Mitte arvestada

	T 12.3. Eraõppeasutustes läbi viidud rahulolu-uuringute koondamine ning kasutamise õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel.	Tartu Erakool)	võimalik teha koostööd ning vastavaid andmeid linnale esitada.	
50.	Sõnastada Meetme 13 juures tegevus T 13.2. ümber alljärgnevalt: T 13.2. Hoolekogude ja eraõppeasutuste Nõukogude liikmetele koolitussüsteemi loomine.	Tartu erakoolid (Katoiku Kool, Tartu Erakool)	Kohaliku omavalituse üksuse pädevuses on ainult tema omandis olevate haridusasutuste tegevuse suunamine, korraldamine ja järelevalve ning majanduslik teenindamine ja finantseerimine. Seega ei kuulu Tartu Linnavalitsuse pädevusse eraõppeasutuste arendamine ning samuti puuduvad linnal selleks vahendid. Soovi korral võib erakooli pidajaga sõlmida koostöölepingu linnaga, milles määratakse kindlaks koolituse finantseerimine.	Mitte arvestada
51.	Lisada Meetmele 14 Tegevus T 14.3. alljärgnevas sõnastuses: T 14.3. Eraõppeasutuste täielik integreerimine Tartu ühtsesse õppeasutuste võrgustikku.	Tartu erakoolid (Katoiku Kool, Tartu Erakool)	Kohaliku omavalituse üksuse pädevuses on ainult tema omandis olevate haridusasutuste tegevuse suunamine, korraldamine ja järelevalve ning majanduslik teenindamine ja finantseerimine. Seega ei kuulu Tartu Linnavalitsuse pädevusse eraõppeasutuste arendamine. Linnaga saab eraõppeasutuste tegevust ainult toetada.	Mitte arvestada
52.	Muuta Meetme 17 sõnastust alljärgnevalt: M 17. Kaasata munitsipaal- ja eraõppeasutuste süsteemi ja teenuste arendamisse Euroopa Liidu struktuurifonde ja teisi lisaressursse.	Tartu erakoolid (Katoiku Kool, Tartu Erakool)	Täiendavate ressursside kaasamine eraõppeasutuste tegevusse on erakooli pidaja otsustuspädevuses. Linnaga saab otsustada ainult munitsipaalõppeasutuste tegevusse täiendavate vahendite kaasamise. Eraõppeasutuse pidaja määratleb täiendavate vahendite kaasamise eraõppeasutuse arengukavas.	Mitte arvestada
53.	Asendada (lk. 46 Põhikoolide ja gümnaasiumite SWOT-analüüs - nõrkused 9 punkt) ametinimetus järgnevalt: projektijuhi ja karjäärikoordinaatori puudumine koolis.	Martin Medar, Tartu Kutsehariduskeskus	Teooria on õige, kuid tegemist on SWOT analüüsi tabeliga, kus on esitatud ajatunnakute tulemused, mis on esitatud sellisel kujul nagu neid välja öeldi.	Mitte arvestada
54.	§ 12 E.1. M 2. T2.1.2. Uus koolihoone rajada Ülejõe-Raadi linnaossa. Arvestades	Veeriku kooli hoolekogu	Uus koolihoone on planeeritud Raja tänavale, kus asub hetkel ainuke sobiv kruunt (suurus vastab kehtestatud	Mitte arvestada

<p>nimetatud limnaosas põhikooli puudumisega ja elamuehituse hoogsa arenguga on Ulejõe-Raadi limnaosas põhikooli rajamine oluline. Raja-Veeriku piirkonnas on selle piirkonna arenguga uutele õpilastele Veeriku koolis piisavalt ruumi. Tamme gümnasiumi teise vahetuse saaks kaotada klassikomplektide (paralleelide) vähendamisega. Raja-Veeriku piirkonnas kooli ehitamine põhjustab ilmselt Veeriku kooli õpilastega alakomplekteerituse. Samal ajal Ulejõe-Raadi limnaosas kooli puudumine põhjustab sealsete laste koolis käimise kesklinna või teiste limnaosade koolides.</p>		<p>normidele), kuid võimaluse avanedes kaalutakse koolimaja ehitamisel ka teisi võimalikke lahendusi. Samas on hetkel veel lahtine, kas uus koolimaja ehitatakse gümnasiumi või põhikooli tarbeks. Seega ei pole hetkel võimalik arengukavasse detailsemalt kirjutada. Veeriku kooli kohta tehtud prognoosid aastateks 2008-2013 näitavad, et kooli piirkonnas elab piisavalt lapsi, et koolimaja täita.</p>	
<p>55. § 12 E 1. M3. T 3.2 Tööõpetuse klasside õppekeskkonna parandamise osas teeme ettepaneku renoveerida Veeriku kooli poiste tööõpetuse klass, mis on amortiseerunud ja 20 aastat vana.</p>	<p>Veeriku kooli hoolekogu</p>	<p>Arengukavas ei käsitleta eraldi konkreetsete õppeasutuste tööõpetusklassse. Üldistatuna on vastavat tegevust kajastatud punktis T 3.2. Arengukava on suurema üldistusastmega ja ei lasku sellisesse detailssusse nagu ettepaneku tegija seda ootaks. Konkreetsete koolide vajadused kajastuvad detailsemalt koolide arengukavades.</p>	<p>Mitte arvestada</p>
<p>56. § 12 E 1. M3. Veeriku kooli küttesüsteemi ja kanalisatsioonitorustiku renoveerimine viia läbi hiljemalt kahe aasta jooksul, sest praegune süsteem on 20 aastat vana ja seoses sellega on torustikuga pidevalt avariid.</p>	<p>Veeriku kooli hoolekogu</p>	<p>Arengukavas ei käsitleta õppeasutusi nimeliselt. Üldistatuna on vastavat tegevust kajastatud punktis T 3.1. Arengukava on suurema üldistusastmega ja ei lasku sellisesse detailssusse nagu ettepaneku tegija seda ootaks. Konkreetsete koolide vajadused kajastuvad detailsemalt koolide arengukavades.</p>	<p>Mitte arvestada</p>
<p>57. Asendada E2 indikaator: vähemalt 15% kutsseõppe lõpetajatest jätkab õpet järgmisel haridustasemel indikaatoriga: 70% kutsseõppe lõpetajatest lähneb tööle.</p>	<p>Eda Anton, Tartu Kutssehariduskeskus</p>	<p>Asendada E 2 indikaator „vähemalt 15% kutsseõppe lõpetajatest jätkab õpet järgmisel haridustasemel” indikaatoriga „70% kutsseõppe lõpetajatest lähneb tööle”</p>	<p>Arvestada</p>

58.	Teeme ettepaneku täiendada peatükis "12. Üldised arengueesmärgid, nende saavutamise hindamise indikaatorid, meetmed ja tegevused" eesmärgis "E3 Motiveeritud ja koostööle orienteeritud haridustöötajad" välja toodud tegevusi, lisades tegevused T 11.2 ja T 11.3 alltoodud kujul: T 11.2 Kooli noorempedagoogi astmepalgaga viimine vabariigi keskmise palga tasemele T 11.3 Pedagoogi astmepalgale täiendava koefitsiendi rakendamine vastavalt staazile	Kalle Kalda, Tartu Haridustöötajate Liit	Hetkel puuduvad kohalikul omavalitsusel vahendid vastavate meetmete rakendamiseks.	Mitte arvestada
59.	Kuna E1 all on indikaatoriks, et kõik pedagoogid kasutavad tundide läbiviimisel interaktiivseid vahendeid, siis lisada tegevustesse pedagoogide IKT alase koolituse läbiviimine	Mariann Saaliste, Tartu Kutsehariduskeskus	Pedagoogide koolituseks on kõikidel koolidel eelarves ette nähtud vahendid. Vastava otsuse tegemine kuulub kooli direktori pädevusse.	Mitte arvestada
60.	Indikaatorid konkreitseerida. Pajudel indikaatoritel puudub arvuline väärtus.	Mariann Saaliste, Tartu Kutsehariduskeskus	Kvantitatiivsete indikaatorite korral on esitatud konkreetsed saavutusastemed. Kvalitatiivsete indikaatorite puhul pole see võimalik. Samuti on arvestatud asjaolu, et arengukava vaadatakse kord aastas läbi ja vajadusel indikaatoreid täpsustatakse.	Mitte arvestada
61.	Võiks välja töötada ruumilised kriteeriumid, millest lastearvuga rühmad võivad olla ehk diferentseerida laste arv sõltuvalt rühmaruumi suuruselt.	Piret Uluots, Tartu Linnavolikogu	Arengukavas on ette nähtud T 3.4. mis näeb ette lastearühmades laste arvu vastavusse viimise seadusandlikest aktidest tulenevate piirnormidega aastaks 2013. Selleks ajaks on prognooside järgi lahenenud ka lasteaiakohtade järjekord ning on võimalik vähendada laste arvu rühmades.	Arvestatud
62.	E1 meede 2 alla lisada tegevus: töötada välja võimalik üleminek põhikoolide ja	Andrus Kuusmann, TERA	Vastav ettepanek kajastub T 2.1. all üldistatud kujul	Arvestatud

	gümnaasiumite eraldamisele.			
63.	Eelnevat ettepanekut mitte arvestada	Tõnis Eelma, linnakondanik		Arvestatud
64.	Viia läbi põhjalikud uurimuse põhikooli- ja gümnaasiumiosade lahutamise kohta	Tiina Tõnson, Tartu Raatuse Gümnaasium	Haridusosakond viib regulaarselt läbi lastevanemate, õpilaste ja pedagoogide rahuloluküsitlus, mille käigus on küstitud vastavate sihtgruppide eelistusi ka soovitava kooliüübi kohta. Vastavaks tegevuseks on arengukavas Lk 42. T 12.1. Õpilaste/laste, õpetajate, lastevanemate ja töandjate rahulolu-uuringute süstemaatiline läbiviimine.	Arvestatud
65.	Toetada Tartu Linna Õpiabi- ja Nõustamiskeskuse kaudu enam põhikooli õpilasi. Täiendada tegevust E2, M7, T 7.1.	Eda Anton, Tartu Kutsehariduskeskus	Tartu Linna Õpiabi- ja Nõustamiskeskus ongi loodud põhikooli õpilaste toetamiseks.	Mitte arvestada
66.	Lk 27 on sõnastatud, et gümnaasiumis õppimise eest vastutab õpilane ise. Ettepanek muuta sõnastust järgnevalt: Gümnaasiumis õppimise eest vastutab eelkõige õpilane ise.	Ott Ojaveer, Hugo Treffneri Gümnaasium	Muuta lk 27 teise lõigu teise lause sõnastust järgnevalt: Õigusaktidest tulenevalt ei ole gümnaasiumiastmes ette nähtud koolikorralduslikke meetmeid õpiabiks ning vastutust õppimise eest kannab peamiselt õppija ise.	Arvestada
67.	Muuta T 15.3 sõnastust järgnevalt: Kooliõpilajate rolli suurendamine hariduse edendamisel läbi üld- ja kutsehariduse asutuste koostöö laiendamise üllikoolide, kõrgekoolide, teadusasutuste ja nende struktuurüksustega	Ott Ojaveer, Hugo Treffneri Gümnaasium	Kuna paljud koolid teevad koostööd ka väljaspool Tartut paiknevate üllikoolide ja teadusasutustega, siis on mõistlik lk 43 T 15.3. sõnastust muuta järgnevalt: Muuta T 15.3. sõnastust järgnevalt: Kooli õpilajate rolli suurendamine hariduse edendamisel läbi üld- ja kutsehariduse asutuste koostöö laiendamise kõrgekoolide, teadusasutuste ja nende struktuurüksustega ning kultuuriasutuste ja kolmanda sektoriga	Arvestada
68.	Muuta T 15.2. sõnastust järgmiselt: Koostöö erinevate üllikoolide ja Haridus- ja Teadusministeeriumiga ja Teadusministeeriumiga õpetajakoolituse raames.	Ott Ojaveer, Hugo Treffneri Gümnaasium	Kuna õpetajakoolitust pakuvad ka teised üllikoolid, siis muuta lk 43 T 15.2 sõnastust järgmiselt: Koostöö kõrgekoolide ja Haridus- ja Teadusministeeriumiga õpetajakoolituse raames	Arvestada
69.	Kaaluda reaalsuuna sissekirjutamist E2	Ott Ojaveer, Hugo	Kuna vabariigi tasemel ehk „Üldharidussüsteemi	Mitte

indikatoritesse ja tegevustesse.	Treffneri Gümnaasium	arengukavas aastateks 2007-2013" on ette nähtud üldhariduskoolide gümnaasiumistmes looduse-, tehnika- ja/või tehnoloogia õppesuundade väljaarendamine, siis toetatakse nende arendamist õppekava toetavate projektide kaudu.	Arvestada
----------------------------------	-------------------------	--	-----------

Tartu Linnavolikogu IRL fraktsiooni küsimused:

1. Lk 11 prognoositakse sündimuse ja sellega seoses ka lasteaiakohtade vajaduse kasvu. („Viimaste aastate positiivse sündimustaseme taustal võib prognoosida laste arvu kasvu jätkumist.”) Palume põhjendada, millele see väide toetub? Käesoleval ajal (01.01.2006.a.) on kõige viljakamas eas (25-29 aastat) naised Tartus 6669. Järgmise 5 aasta jooksul jõuavad sellesse vanusesse naised, kes täna on 20-24 aastased (arvuliselt on neid 4082, s.h. 3300 Tartu päritolu ja 700 sisserännanud). Millistel tingimustel sünnitab 4 tuhat naist sama palju või rohkem lapsi, kui 7 tuhat?

Vastus: Sündivuse prognoosimisel on kasutatud viimase kolme aasta keskmist näitajat. Samuti näitab viimaste aastate statistika, et sünnitusiga on nihkunud järjest edasi.

2. Lk 15 konstateeritakse, et Tartu munitsipaal-koolide võrk koosneb 4 põhikoolist, 13 põhikoolist ja gümnaasiumist, mis tegutsevad ühe asutusena; 1 gümnaasiumist, mille juures on põhikooli klassid; ja 1 gümnaasiumist. Palume lühidalt nimetada kõigi 4 erineva koostisstruktuuri tugevused ja tugevused, mille tõttu üht või teist konkreetset koostisstruktuuri vormi tuleks eelistada teistele hariduse korraldamise vormidele?

Vastus: Erinevate koostisstruktuuride kirjeldused ning eelised on toodud Üldharidussüsteemi arengukavas aastateks 2007-2013.

3. Arengukavas analüüsitakse nii lasteaiakooli kui lasteaiakooli, kui ka muid geograafilisi küsimusi (väljaspool linna õppimine jm). Selle analüüsi tulemused on jäetud arengukavas esitamata. Palume need tulemused esitada. Palume seoses valgustamisega vastata:

3.1. Kui palju lasteaiakohti planeeritakse luua valdade üld- ja detailplaneeringute andmetel linnaga piirnevates uusasumites? Kuidas mõjutab uute lasteaiade ehitus vahetult linna äärses valdades asuvate lasteaiade kohtade nõudlust linnas?

Vastus: Peedul avatakse uus lasteaiad 2008.aasta jaanuaris, Kõrvetähe valdades olemasolevat lasteaiad ja Lohkvasse planeeritakse lasteaiad. Need lasteaiad ei mõjuta lasteaiakohtade vajadust linnas, sest katavad ainult kohaliku vajaduse (statistika põhjal valitseb ka seal lasteaiakohtade puudus).

3.2. Kas maakonna (valdade) hariduskorraldus mõjutab linna munitsipaal-koolide võrgu arengut? Või on need kaks asja täiesti lahutatud? Kui mõjutab, siis kuidas?

Vastus: Maakonna mõju on väike. Munitsipalkoolide õpilastest ca 11% on pärit Tartumaalt. Arengukavas on toodud väljastpoolt Tartut pärit õpilaste analüüs maakondade kaupa ning näidatud ära ka koolid, kus on neid õpilasi teistest rohkem (ca 16% kõikidest munitsipalkoolide õpilastest on pärit väljastpoolt Tartut). Samuti on gümnaasiumite õpilaskohtade prognoos tehtud arvestusega, et kohti jätkub ka väljastpoolt Tartut pärit õpilastele. Hetkel uuendatakse Tartumaa üldharidusestrateegiat aastateks 2004-2014 „Edukas toimetulev noor Tartumaalane”.